

Силабус
навчальної дисципліни
Теорія організацій
2023-2024 навчальний рік

Освітня програма
Спеціальність
Галузь знань
Рівень вищої освіти

Менеджмент готельного, курортного та туристичного сервісу
073 Менеджмент
07 Управління та адміністрування
перший (бакалаврський)

Викладач	доцент Токаренко Олена Іванівна
Посилання на сайт	http://bdpu.org/faculties/gef/structure-gef/kaf-management-and-administration/composition-kaf-pedagogies-higher-school/tokarenko/
Контактний тел.	+380500120766
E-mail викладача:	lena1979-1@ukr.net
Графік консультацій	Консультації відбуваються за допомогою дистанційних технологій у вільний від занять час.

Обсяг курсу на поточний навчальний рік:

Кількість кредитів/ годин	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота	звітність
6/180	30	30	120	екзамен

Семестр: осінній

Мова навчання: українська

Ключові слова: теорія організації, організаційний дизайн, організаційна структура, елементи організації, організаційна культура, закони організації.

Мета курсу - формування у здобувачів сучасного, на основі системного підходу, світогляду щодо створення, функціонування й еволюції організацій.

Предмет курсу: організаційні відносини, тобто зв'язки і взаємодії між різного роду цілісними утвореннями та їх структурними складовими, а також процеси і дії організуючої і дезорганізуючої спрямованості; організаційний досвід.

Компетентності та програмні результати навчання: *Загальні компетентності:* ЗК3. Здатність до абстрактного мислення, аналізу, синтезу. *Фахові компетентності:* СК1. Здатність визначати та описувати характеристики організації. СК2. Здатність аналізувати результати діяльності організації, зіставляти їх з факторами впливу зовнішнього та внутрішнього середовища. СК3. Здатність визначати перспективи розвитку організації. СК4. Вміння визначати функціональні області організації та зв'язки між ними.

Програмні результати навчання: ПРН4. Демонструвати навички виявлення проблеми та обґрунтування управлінських рішень. ПРН5. Описувати зміст функціональних сфер діяльності організації. ПРН6. Виявляти навички пошуку, збирання та аналізу інформації, розрахунку показників для обґрунтування управлінських рішень. ПРН7. Виявляти навички організаційного проектування. ПРН11. Демонструвати навички аналізу ситуації та здійснення комунікації у різних сферах діяльності організації. ПРН17. Виконувати дослідження індивідуально та/або в групі під керівництвом лідера.

Зміст курсу: Теорія організації як наука. Системні уявлення. Самоорганізація. Загальні поняття про залежності, закони, закономірності організації. Закон синергії. Закон самозбереження. Закон розвитку. Закон інформованості-впорядкованості. Закон єдності аналізу та синтезу. Закон композиції та пропорційності (гармонії). Загальна характеристика організації. Основні організаційні теорії та моделі. Основи організаційного проектування. Конфігурації організації. Типологія організаційних структур. Організаційна культура. Типологія організаційних культур. Основи організаційної діяльності. Процес оптимізації управління організацією. Перспективи розвитку організаційних структур. Ефективність організації.

Методи навчання: словесні (пояснення, розповідь, лекція, семінари, бесіда; наочні (презентації); практичні: (ситуативні задачі, моделювання життєвих ситуацій); методи стимулювання навчальної діяльності (метод навчальної дискусії, метод опори на життєвий досвід здобувачів, створення ситуацій пізнавальної новизни); методи контролю і самоконтролю (метод усного контролю, метод письмового контролю, метод тестового контролю).

Політика курсу (особливості проведення навчальних занять): Політика викладання навчальної дисципліни «Теорія організації» ґрунтується на нормативних документах БДПУ, які регламентують освітній процес, таких як: Положення про організацію освітнього процесу в Бердянському державному педагогічному університеті, Про академічну доброчесність у Бердянському державному педагогічному університеті, Про виявлення та запобігання академічного плагіату у Бердянському державному педагогічному університеті, Про критерії та порядок оцінювання навчальних досягнень здобувачів вищої освіти у Бердянському державному педагогічному університеті.

Основні різновиди освітньої діяльності під час викладання дисципліни: навчальні заняття, самостійна робота, контрольні заходи. Навчальні заняття проводяться у формах лекцій, практичних занять, індивідуальних консультацій. Самостійна робота передбачає опанування дисципліни здобувачами у вільний від навчальних занять час. Методичними матеріалами для самостійної роботи здобувачів передбачено можливість проведення самоконтролю; рекомендована відповідна наукова фахова література. При організації самостійної роботи здобувачі мають можливість отримувати індивідуальні консультації, методичну допомогу викладача. Самостійна робота виконується у формі індивідуальних завдань (доповіді, реферати за запропонованою тематикою). Обсяг часу, відведеного на самостійну роботу, становить 67% від загальної кількості годин курсу. Контрольні заходи включають поточний та підсумковий контроль.

Поточний контроль здійснюється під час проведення практичних занять у формі усних та письмових опитувань, розв'язання тестових завдань, ситуаційних завдань, захисту індивідуальних навчально-дослідних робіт. Підсумковий семестровий контроль відбувається у вигляді екзамену.

Технічне й програмне забезпечення/обладнання, наочність: технічне (комп'ютер, проектор); програмне (MicrosoftOffice: PowerPoint, Word, Moodle, репозитарій); наочність (презентації у форматі PowerPoint).

Система оцінювання та вимоги:

Перевірка та оцінювання знань здобувачів здійснюється в наступних формах: 1. Оцінювання знань здобувачів під час семінарських і практичних занять. 2. Оцінка рівня виконання індивідуального завдання. 3. Проведення проміжного тестування. 4. Проведення поточного модульного контролю. 5. Проведення підсумкового іспиту

Оцінювання знань під час семінарських і практичних занять має на меті перевірку рівня підготовленості здобувача до виконання конкретної роботи. Системою нарахування балів передбачена максимальна кількість балів під час практичних занять: 1 бал – за письмові та

усні відповіді, 1 бал – за виконання завдань (розв’язання ситуаційних завдань, тестових завдань тощо). За виконання завдань за результатами самостійної роботи здобувачі отримують: до 1 балу – за складання конспектів лекцій з питань, винесених на самостійне опрацювання здобувачами, до 1 балу – за виконання індивідуальних завдань.

Об’єктами поточного контролю є: а) систематичність, активність та результативність роботи протягом семестру щодо вивчення та засвоєння програмного матеріалу дисципліни; відвідування занять; б) рівень виконання здобувачем завдань для самостійного опрацювання; в) рівень виконання здобувачем модульних завдань. Контроль систематичного виконання самостійної роботи та активності на семінарських та практичних заняттях. Оцінювання проводиться за такими критеріями: 1) розуміння, ступінь засвоєння теорії та методології проблем, що розглядаються; 2) ступінь засвоєння фактичного матеріалу навчальної дисципліни; 3) ознайомлення з рекомендованою літературою, а також із сучасною літературою з питань, що розглядаються; 4) уміння поєднувати теорію з практикою при розгляді виробничих ситуацій, розв’язанні задач, проведенні розрахунків при виконанні завдань, винесених для самостійного опрацювання, та завдань, винесених на розгляд в аудиторії; 5) логіка, структура, стиль викладу матеріалу в письмових роботах і при виступах в аудиторії, вміння обґрунтовувати свою позицію, здійснювати узагальнення інформації та робити висновки. Максимальний бал ставиться за умови відповідності виконаного завдання здобувачем або його усної відповіді всім п’ятьом зазначеним критеріям. При оцінюванні практичних завдань увага також приділяється якості, самостійності та своєчасності здачі виконаних завдань викладачу (згідно з графіком навчального процесу). Підсумковий контроль полягає в оцінюванні рівня досягнення компетентностей відповідно до освітньо-професійної програми та включає семестровий контроль - екзамен.

Розподіл балів, які отримують здобувачі

Поточне тестування та самостійна робота										Підсумковий тест (екзамен)	Сума
ЗМ1	ЗМ2	ЗМ3	ЗМ 4			ЗМ 5	ЗМ 6		ЗМ7		
3	5	2	9			3	6		3		
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	T8	T9	T10	T11	
3	2	3	2	3	3	3	3	3	3	3	
ЗМ8	ЗМ 9	ЗМ 10		ЗМ 11		ЗМ 12	ЗМ 13		ЗМ14		
2	3	5		4		1	3		1		
T12	T13	T14	T15	T16	T17	T18	T19	T20	T21		
2	3	2	3	1	3	1	1	2	1		

Система нарахування балів

	Кількість балів				Разом
	Практичні заняття		Сам.робота		
	Відповіді (усні, письмові)	виконання завдань	конспект ування	Інд. завдання	
1	2	3	4	5	6
Змістовий модуль 1.					
Тема 1.	0-1	0-1		0-1	0-3
Разом за змістовим модулем 1	0-1	0-1		0-1	0-3

Змістовий модуль 2.					
Тема 2.	0-1			0-1	0-2
Тема 3.	0-1	0-1		0-1	0-3
Разом за змістовим модулем 2	0-2	0-1		0-2	0-5
Змістовий модуль 3.					
Тема 4.	0-1	0-1			0-2
Разом за змістовим модулем 3	0-1	0-1			0-2
Змістовий модуль 4.					
Тема 5.	0-1	0-1		0-1	0-3
Тема 6.	0-1	0-1		0-1	0-3
Тема 7.	0-1	0-1		0-1	0-3
Разом за змістовим модулем 4	0-3	0-3		0-3	0-9
Змістовий модуль 5.					
Тема 8.	0-1		0-1	0-1	0-3
Разом за змістовим модулем 5	0-1		0-1	0-1	0-3
Змістовий модуль 6.					
Тема 9.	0-1		0-1	0-1	0-3
Тема 10.	0-1		0-1	0-1	0-3
Разом за змістовим модулем 6	0-2		0-2	0-2	0-6
Змістовий модуль 7.					
Тема 11	0-1	0-1		0-1	0-3
Разом за змістовим модулем 7	0-1	0-1		0-1	0-3
Змістовий модуль 8.					
Тема 12.	0-1	0-1			0-2
Разом за змістовим модулем 8	0-1	0-1			0-2
Змістовий модуль 9.					
Тема 13.	0-1	0-1		0-1	0-3
Разом за змістовим модулем 9	0-1	0-1		0-1	0-3
Змістовий модуль 10.					
Тема 14.			0-1	0-1	0-2
Тема 15.	0-1	0-1	0-1		0-3
Разом за змістовим модулем 10	0-1	0-1	0-2	0-1	0-5
Змістовий модуль 11.					
Тема 16.				0-1	0-1
Тема 17.	0-1	0-1	0-1		0-3
Разом за змістовим модулем 11	0-1	0-1	0-1	0-1	0-4
Змістовий модуль 12.					
Тема 18.			0-1		0-1
Разом за змістовим модулем 12			0-1		0-1
Змістовий модуль 13.					
Тема 19.			0-1		0-1
Тема 20.	0-1		0-1		0-2
Разом за змістовим модулем 13	0-1		0-2		0-3
Змістовий модуль 14.					
Тема 21.				0-1	0-1
Разом за змістовим модулем 14				0-1	0-1
Разом за змістовні модулі	0-16	0-11	0-9	0-14	0-50
Екзамен					0-50
Всього					100

Список рекомендованих джерел (наскрізна нумерація)

Основні

1. Гончарова М. Л., Мірошніченко Г. О. Теорія організації : навч. посіб. Суми : ДВНЗ «УАБС НБУ», 2015. 134 с.
2. Монастирський Г. Л. Теорія організації : підручник. Тернопіль : ТНЕУ, 2014. 288 с.

Допоміжна

3. Сурмин Ю. П. Теория систем и системный анализ : учеб.пособие. Киев : МАУП, 2003. 368 с.
4. Шарапов О. Д., Дербенцев В. Д., Семьонов Д. Є. Системний аналіз: навч.-метод. посібник для самост. вивч.дисц. Київ : КНЕУ, 2003. 154 с.
5. Токаренко О.І., Швачко В.А. Діагностика корпоративної культури підприємств курортної рекреаційно-туристичної сфери в Україні. Актуальні проблеми прогнозування поведінки складних соціально-економічних систем: Монографія / За ред. О.І. Черняка, П.В. Захарченка. Бердянськ : Видавець Ткачук О.В., 2016. 512 с. /С. 475-489.
6. Токаренко О.І., Леміш К.М., Бабіна Н.І. Віртуалізація діяльності підприємств туристичної та готельної сфери. Науковий журнал «Інтелект XXI». 2020. №6. URL:<http://www.intellect21.nuft.org.ua/index.php/6-2020>
7. Токаренко О.І., Леміш К.М., Якимова О.О. Удосконалення системи управління персоналом підприємств сфери послуг. Електронне фахове видання «Приазовський економічний вісник». 2020. №6(23). С. 166-170. URL: <http://pev.kpu.zp.ua/vypusk-6-23>
8. Токаренко О.І., Черемісіна Т.В., Бабіна Н.І. Цифрові технології у міжнародному туризмі та готельній індустрії. Фаховий електронний науково-практичний журнал «Інфраструктура ринку». 2020. №44. URL: www.market-infr.od.ua.
9. Бойко І., Леміш К. Механізми пристосування підприємства до зовнішніх впливів. Наука і молодь у XXI сторіччі: збірник матеріалів ІХ Міжнародної молодіжної науково-практичної інтернетконференції (м. Полтава, 30 листопада 2023 року). Полтава : ПУЕТ, 2023. С. 433-435 <https://dspace.bdpu.org.ua/handle/123456789/2385> (репозитарій)
10. Леміш К.М., Нехай Т.І. Інформаційні технології як інструментарій вдосконалення адміністрування санаторно-курортних закладів. *Науково-виробничий журнал Сталій розвиток економіки*. Хмельницький: Сталій розвиток економіки. 2015. №4. С. 213-218.

Інтернет-ресурси

- 11 Портал, присвячений ключовим аспектам сучасного менеджменту та професійного розвитку управлінців. URL: <http://www.management.com.ua/>
12. Інтернет-проект «Корпоративний менеджмент». URL: <http://www.cfin.ru/>
13. Проект про бізнес-технології (головні теми: кооперація, системи управління якістю, маркетинг і Internet, дисконтна програма). URL: <http://udc.com.ua/>.
14. Щотижневик «Бізнес». URL: <http://www.business.ua/>.
15. Офіційний веб-портал фінансової звітності : веб-сайт. URL: <http://www.smida.gov.ua>.
16. Офіційний веб-портал Державної служби статистики України веб-сайт. URL: <http://www.ukrstat.gov.ua/>.